

Növényvédelmi Tudományos Napok 2014

Budapest

60. NÖVÉNYVÉDELMI TUDOMÁNYOS NAPOK

Szerkesztők

**HORVÁTH JÓZSEF
HALTRICH ATTILA
MOLNÁR JÁNOS**

**Budapest
2014. február 18-19.**

Szerkesztőbizottság

Tóth Miklós¹
Horváth József²
Haltrich Attila³
Molnár János⁴
Varga Ákos⁵

¹MTA Agrártudományok Osztálya, Növényvédelmi Bizottság elnöke

²Magyar Növényvédelmi Társaság elnöke

³Magyar Növényvédelmi Társaság titkára

⁴Magyar Növényvédelmi Társaság elnökének tanácsadója

⁵Magyar Növényvédelmi Társaság informatikai szakértője

Lektori Bizottság

Agrozoológia: Péntes Béla, Vének Gábor
Növénykórtan: Nagy Géza, Petróczy Marietta
Gyomnövények, gyomirtás: Kazinczi Gabriella, Dancza István

ISSN 0231 2956

Felelős kiadó: Horváth József

Magyar Növényvédelmi Társaság

Az összefoglalók szövegéért tartalmi és nyelvhelyességi szempontból a szerzők felelnek.

**EGY MOLEKULÁRIS NÖVÉNYKÓRTANI VIZSGÁLATOK CÉLJÁRA JAVASOLHATÓ
NÖVÉNY-GOMBA KÖLCSÖNHATÁS**

POGÁNY MIKLÓS, NAGY VERONIKA ANNA, TÓTH EVELIN, KÖBLÖS GABRIELLA
és FODOR JÓZSEF

MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Növényvédelmi Intézet, Budapest

72

**NICOTIANA BENTHAMIANA KIS RNS ÉS mRNS EXPRESSZIÓS MINTÁZATÁNAK
MEGHATÁROZÁSA ÚJ GENERÁCIÓS SZEKVENÁLÁSSAL**

BAKSA IVETT, NAGY TIBOR, SZABÓ EMESE, HAVELDA ZOLTÁN,
SILHAVY DÁNIEL, BURGÁN JÓZSEF, BARTA ENDRE és SZITTYA GYÖRGY
NAIK Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet, Gödöllő

73

**KERTI KAKUKKFŰ (*THYMUS VULGARIS* L.) KEMOTÍPUSOK ILLÓOLAJÁNAK
ÉS KIVONATAINAK ANTIFUNGÁLIS ÉS FITOTOXIKUS HATÁSA *IN VITRO*
KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT**

CSEH ANITA MIRJAM¹, HOCHBAUM TAMÁS^{1,2}, PLUHÁR ZSUZSANNA¹ és
NAGY GÉZA¹

¹BCE, Kertészettudományi Kar, Budapest

²NÉBIH Növény-, Talaj-, és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

74

IV. GYOMNÖVÉNYEK, GYOMIRTÁS

75

**A XANTHIUM NEMZETSÉGBE TARTOZÓ NÖVÉNYEK FORMAGAZDAGSÁGA
CSONGRÁD MEGYÉBEN**

SIMON JENŐ¹, BAGI ISTVÁN², SIMON NATÁLIA¹ és HÓDI LÁSZLÓ¹

¹Csongrád Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Hódmezővásárhely

²Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar, Szeged

76

A SZŐLŐ GYOMNÖVÉNYEK TERMÉSZETES ELLENSÉGEI

MIKULÁS JÓZSEF¹ és VÉR ANDRÁS²

¹BCE Szőlészeti és Borászati Intézet Kecskeméti Kutató Állomás, Kecskemét

²Nyugat-magyarországi Egyetem, Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar Szaktanácsadó és
Továbbképző Intézet, Mosonmagyaróvár

77

**ÚJABB ADATOK AZ INVÁZIÓS GYOMNÖVÉNYEK SZÁNTÓFÖLDI TERJEDÉSÉRŐL
ZALA MEGYÉBEN**

KARAMÁN JÓZSEF¹, KÁLMÁN ISTVÁN², SZABÓ BÉLA¹ és NOVÁK RÓBERT³

¹Zala Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Zalaegerszeg

²Kálmán és Társa Bt., Zalaegerszeg

³NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

78

**ADATOK AZ ÁZSIAI GYAPJÚFŰ (*ERIOCHLOA VILLOSA*) BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN
MEGYEI TERJEDÉSÉHEZ ÉS AZ ELLENE VALÓ VÉDEKEZÉS LEHETŐSÉGEIHEZ**

BALOGH ZOLTÁN¹ és NOVÁK RÓBERT²

¹Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, Miskolc

²NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság, Budapest

79

EGY MOLEKULÁRIS NÖVÉNYKÓRTANI VIZSGÁLATOK CÉLJÁRA JAVASOLHATÓ NÖVÉNY-GOMBA KÖLCSÖNHATÁS

POGÁNY MIKLÓS, NAGY VERONIKA ANNA, TÓTH EVELIN, KÖBLÖS GABRIELLA és FODOR JÓZSEF

MTA Agrártudományi Kutatóközpont Növényvédelmi Intézet, Budapest

A *Nicotiana benthamiana* széles körben használt vírusdiagnosztikai tesztnövény. Hatékony szervezete a vírus-indukált géncsendesítés (VIGS) jelenségének is, ezért jól alkalmazható növényi gének szerepének vizsgálatára. Ennek köszönhetően a molekuláris növénybiológia egyik fontos modellnövénye lett. Azonban csak kevés kórokozó gombáról közismert, hogy laboratóriumi körülmények között megbízhatóan fertőzi a *N. benthamiana* növényeket, ezek többsége polifág nekrotrof gombafaj (*Botrytis cinerea*, *Colletotrichum* spp.). Közleményünkben arról számolunk be, hogy a *N. benthamiana* erős fogékonytságot mutat a Cerkospórás levélfoltosság iránt, melyet a dohánykórokozó *Cercospora nicotianae* tömlősgomba okoz. Eredményeink azt mutatják, hogy a *N. benthamiana* jóval fogékonyabb a Cerkospórás levélfoltosság betegség iránt, mint a kórokozó közismert gazdanövénye, a *N. tabacum*. Vizsgálataink célja, hogy a bemutatott növény-gomba kölcsönhatást jellemezzük, és modellkapcsolatként javasoljuk molekuláris növényvédelmi kutatások eszközeként. Megfigyeltük, hogy jelentősen csökken a *C. nicotianae* által okozott szöveti nekrózis mértéke a leveleken, ha a *N. benthamiana* fitoén-deszaturáz mRNS szintjét VIGS módszerrel visszaszorítjuk. Ezeknek a géncsendesített növényeknek levelei több alapvető fotoszintetikus pigment hiánya miatt fehérek, amit a karotinoid bioszintézis gátlása okoz. Beszámolunk arról, hogy a gazda-parazita kapcsolatban fontos szerepet játszó különböző növényi hormonok (szalicilsav, etilén, jázmonsav) anyagcseréjének módosítása hogyan befolyásolja a beteg növényeken megjelenő tüneteket.

Munkánkat az OTKA K 104730 sz. pályázata és a Bolyai Ösztöndíj (P.M.) támogatja.